

ЦВЕТА ТРИФОНОВА е родена на 5. 08. 1944 г. в гр. Ямбол. Завършила далекосъобщителна техника в Полувисшия колеж по съобщенията и 15 години работи като техник в телефонни централи. През 1979 г. завършила българска филология и история в СУ "Св. Кл. Охридски". От 1981 г. е специалист в сектор "Литературно изворознание" на Института за литература при БАН. Работи в областта на документалистика и изворознанието, литературната текстология, история и критика.

Публикувала е над 70 изследвания, статии и рецензии в научни справочници, сборници и литературни издания. Съставител, редактор и автор на предговорите и справочните апарати на книгите "Мойра. Епистоларният роман на Яна Язова и Ал. Балабанов" (1996) и "Война" (2001), роман от Яна Язова, подгответи за печат по чернови от архива на писателката. Автор е на документално справочното издание "Архив Н. Вапцаров. Аналитичен опис" (1990). След "Писатели и досиета" (2004) подготвя за печат сборник с текстологични проучвания "Вапцарови текстове. Скритост и табута".

Книгата "Писатели и досиета" е резултат от петгодишна издирвателска работа. На основата на огромен документален масив са написани очерците, посветени на видни български интелектуалци, репресирани след десетосептемврийския преврат през 1944 г., съдени от народния съд, хвърлени в затвора или в комунистическите концлагери и преследвани от Държавна сигурност до края на живота им. Към всяка от статиите е приложен документален раздел, съдържащ автентични текстове от секретните досиета – дознания, рапорти, донесения, разпити и т. н. Направен е обзор на неизвестната публицистика на Димитър Талев, Цвети Иванов, Фани Мутафова, кратък анализ на фейлетоните на Трифон Кунев и непубликуваните записи на Змей Горянин за Македония, наблюдения върху неиздадените фейлетони и лириката на Сл. Красински. Към всяко от заглавията е приложена "Библиография на използваните източници", снимки и факсимилета, а към целия корпус – именен показалец с 404 имена.

За пръв път излизат наяве неизвестни факти и събития от биографии на творците и от културния живот на страната за един обширен период от време – между 1923 и 1961 г. Събраният документален материал руши канонизирани представи за автори и произведения и представлява богата фактологична основа за по-нататъшни изследвания в областта на литературната история, социологията, политологията, културната антропология и народопсихологията.